

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 15.12.2020
COM(2020) 824 final

ANNEX 7

PŘÍLOHA

návrhu NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

**kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje
nařízení (EU) č. 347/2013**

{SEC(2020) 431 final} - {SWD(2020) 346 final} - {SWD(2020) 347 final}

Tabulkový dotazník pro posuzování subsidiarity

1. Může Unie jednat? Jaké jsou u zamýšleného opatření Unie právní základ a pravomoc?
1.1 Který článek nebo články Smlouvy jsou použity na podporu legislativního návrhu nebo politické iniciativy?
Podle článku 170 Smlouvy o fungování Evropské unie přispívá Unie ke zřizování a rozvoji transevropských sítí, mimo jiné také v oblasti energetických infrastruktur. Unie prosazuje propojení vnitrostátních sítí. Nařízení o transevropských energetických sítích (TEN-E) vychází z článku 172 Smlouvy o fungování Evropské unie, který stanoví právní základ pro přijetí hlavních směrů týkajících se cílů, priorit a hlavních rysů opatření předpokládaných v oblasti transevropských sítí v souladu s článkem 171.
1.2 Je pravomoc Unie podle tohoto článku Smlouvy výlučná, sdílená, nebo podpůrná?
V případě transevropských sítí je pravomoc Unie sdílená. Článek 172 stanoví, že hlavní směry a projekty společného zájmu, které se týkají území členského státu, musí být schváleny tímto členským státem.
<i>Subsidiarita se nevztahuje na oblasti politiky, v nichž má Unie výlučnou pravomoc, jak jsou vymezeny v článku 3 SFEU.¹ To, zda se na návrh vztahuje mechanismus kontroly subsidiarity, určuje konkrétní právní základ. Článek 4 SFEU² stanoví oblasti, v nichž Unie sdílí pravomoc s členskými státy. Článek 6 SFEU³ stanoví oblasti, v nichž má Unie pravomoc provádět pouze činnosti na podporu činností členských států.</i>
2. Zásada subsidiarity: proč by EU měla jednat?
2.1 Splňuje návrh procesní požadavky stanovené v protokolu č. 2⁴:
– Uskutečnily se před předložením aktu rozsáhlé konzultace? – Je k dispozici podrobný výkaz s kvalitativními a pokud možno kvantitativními ukazateli, které umožňují posoudit, zda lze cíle opatření nejlépe dosáhnout na úrovni Unie?
– V souladu s pokyny pro zdokonalení tvorby právních předpisů Komise uskutečnila komplexní konzultaci na základě konzultační strategie, která zahrnovala řadu konzultačních metod a nástrojů. Strategie byla navržena v souladu s intervenční logikou a zaměřila se na význam, účinnost, efektivnost, soudržnost a evropskou přidanou hodnotu nařízení TEN-E. Cílem konzultační strategie bylo zajistit, aby byly brány v úvahu všechny příslušné podklady, včetně údajů o nákladech, dopadu na společnost a potenciálních výhodách iniciativy. – Online veřejná konzultace uskutečněná mezi 18. květnem a 13. červencem 2020 dala všem zájemcům o hodnocení a revizi nařízení TEN-E příležitost se na tomto hodnocení a revizi podílet. Ke správě online veřejné konzultace byl využit nástroj EU Survey. Dotazník byl k dispozici ve 23 úředních jazycích EU. Byl určen především občanům a organizacím (např. nevládním organizacím, místním samosprávám, místním komunitám, podnikům a průmyslovým svazům), kteří nemají o nařízení TEN-E žádné odborné znalosti. Tato skutečnost byla zohledněna v počtu otázek, struktuře a znění dotazníku. Otázky v rámci otevřené veřejné konzultace měly za cíl zjistit význam nařízení TEN-E z hlediska jeho cílů, kategorií

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:12008E003&from=EN>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:12008E004&from=EN>

³ <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:12008E006:CS:HTML>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:12016E/PRO/02&from=EN>

infrastruktury a prvků projektů společného zájmu, které veřejnost považovala za nejdůležitější. K vyplnění cíleného průzkumu byli přizváni přispěvatelé s odbornými znalostmi o nařízení TEN-E (např. odborníci příslušného vnitrostátního orgánu / regulačního orgánu, provozovatelé přenosové soustavy, provozovatelé distribuční soustavy, obchodní společnosti jako předkladatelé projektů, výrobci energií, nevládní organizace s odbornou znalostí daného tématu). Online veřejná konzultace byla přístupná na portálu Komise „Podělte se o svůj názor“, včetně odkazů na podkladové dokumenty a na příslušné webové stránky, jako jsou stránky věnované politice v oblasti TEN-E a Zelené dohodě pro Evropu.

- Proběhly čtyři webináře pro zainteresované strany s cílem zajistit jejich další aktivní informování a vytvořit příležitosti pro strukturovanou zpětnou vazbu.
- Důvodová zpráva a posouzení dopadů obsahují oddíl o zásadě subsidiarity. Podrobné informace jsou k dispozici u otázky 2.2 níže.

2.2 Obsahuje důvodová zpráva (a případně posouzení dopadů) připojená k návrhu Komise náležité zdůvodnění souladu se zásadou subsidiarity?

Jak důvodová zpráva, tak posouzení dopadů připojené k návrhu Komise obsahují náležité zdůvodnění souladu se zásadou subsidiarity.

Infrastruktura pro přenos energie (včetně propojené elektrizační soustavy na moři a infrastruktury inteligentních sítí) má evropskou přidanou hodnotu díky svým přeshraničním dopadům a je nezbytná pro dosažení klimaticky neutrálního energetického systému. Nařízení TEN-E přineslo hodnotu a přispělo k dosažení výsledků týkajících se integrace trhu s energií, hospodářské soutěže a bezpečnosti dodávek v Unii. Pro rozvoj přeshraniční energetické infrastruktury je nezbytný rámec pro regionální spolupráci mezi členskými státy. Nařízení a opatření jednotlivých členských států nejsou k realizaci těchto infrastrukturních projektů jako celku dostačující.

Vnitřní trh s energií vyžaduje přeshraniční infrastrukturu, k jejímuž rozvoji je nezbytná spolupráce dvou nebo více členských států, z nichž každý má svůj vlastní regulační rámec.

Ve srovnání s tím, čeho bylo možno dosáhnout na vnitrostátní nebo regionální úrovni, přináší nařízení TEN-E přidanou hodnotu. Více než 40 hlavních projektů energetické infrastruktury, které byly realizovány od doby, kdy nařízení TEN-E vstoupilo v platnost, pomohlo většině členských států naplnit cíl 10% propojení v roce 2020 a dosáhnout vytvoření dobře propojené plynárenské soustavy odolné vůči otřesům. Trh s energií v Unii je integrovanější a konkurenceschopnější než v roce 2013 a energetická bezpečnost Unie se zlepšila. Přístup k cílenému financování v rámci Nástroje pro propojení Evropy umožnil realizaci 95 projektů společného zájmu, které by jinak měly potíže s přístupem k financování podle tržních pravidel.

Pouhými opatřeními členských států by nebylo možné výše uvedeného pokroku dosáhnout. Přidanou hodnotu nařízení TEN-E potvrdily různé zainteresované strany, přičemž poukázaly na význam regionální spolupráce při realizaci přeshraničních projektů, transparentnosti, regulační jistoty a přístupu k financování.

2.3 Lze na základě odpovědí na níže uvedené otázky uspokojivě dosáhnout cílů navrhovaného opatření na úrovni členských států jednajících samostatně (nezbytnost opatření EU)?

Nařízení a opatření jednotlivých členských států nejsou k uskutečnění prioritních projektů energetické infrastruktury potřebných k dosažení cílů navrhované iniciativy dostačující. Nejsou-li k dispozici opatření na úrovni EU, nelze dosáhnout cílů zakotvených ve Smlouvě, pokud jde o podporu

propojení a interoperability vnitrostátních sítí.	
a)	Existují významné/patrné nadnárodní/přeshraniční aspekty problémů, které se řeší? Byly tyto aspekty vyčísleny?
Právní základ pro transevropské sítě (viz bod 1.1 výše) stanoví, že toto téma je přeshraniční povahy. Projevuje se to také v záměru iniciativy, kterým je usnadnit rozvoj odpovídající energetické infrastruktury v celé EU a v jejím sousedství s cílem umožnit plnění cílů EU v oblasti energetiky a klimatu, zejména cílů pro roky 2030/2050, jakož i konkurenceschopnosti, integrace trhu a bezpečnosti dodávek. Navrhované opatření má konkrétně umožnit určení přeshraničních projektů a investic v celé EU a s jejími sousedními zeměmi, které jsou pro transformaci energetiky a cíle v oblasti klimatu nezbytné. Kromě toho si klade za cíl zlepšit přeshraniční plánování infrastruktury, pokud jde o integraci energetických systémů a elektrizační soustavy na moři.	
b)	Byla by vnitrostátní opatření nebo neexistence opatření na úrovni EU v rozporu se základními cíli Smlouvy ⁵ , případně by významně poškodila zájmy ostatních členských států?
Při neexistenci opatření na úrovni EU by cíle stanovené v článku 170, tj. zřizování a rozvoj transevropských sítí v oblastech dopravních, telekomunikačních a energetických infrastruktur, nemohly být splněny. Jeho účelem je podporovat propojení a interoperabilitu vnitrostátních sítí, jakož i přístup k těmto sítím. V této souvislosti je třeba zohlednit potřebu propojit ostrovní, špatně přístupné a okrajové regiony s centrálními regiony Unie.	
c)	Do jaké míry mají členské státy schopnost nebo možnost přijmout vhodná opatření?
Vnitrostátní opatření mohou stanovit odpovídající kroky k doplnění opatření na úrovni EU a umožnit dosáhnout cíle v této oblasti politiky. Opatření se mohou mimo jiné týkat vnitrostátních sítí spojených s přeshraničními sítěmi a vnitrostátního provádění opatření, včetně povolování infrastrukturních projektů. Při neexistenci opatření na úrovni EU týkajícího se koordinovaného přístupu k transevropským energetickým sítím by však nebylo možné určit a provádět propojení nezbytná pro dekarbonizaci energetického systému, lepší integraci trhů, hospodářskou soutěž a bezpečnost dodávek.	
d)	Jak se problém a jeho příčiny (např. negativní externality, vedlejší účinky) liší na vnitrostátní, regionální a místní úrovni EU?
Dva hlavní problémy, které navrhované opatření řeší, se týkají vnitrostátní, regionální a místní úrovně: zaprvé, typ a rozsah rozvoje přeshraniční infrastruktury nejsou plně v souladu s cíli energetické politiky EU, zejména pokud jde o Zelenou dohodu pro Evropu a cíl v oblasti klimatické neutrality; zadruhé, zpoždění při realizaci hlavních infrastrukturních projektů mají vliv na všechny úrovně EU kvůli snížení stupně integrace trhu, hospodářské soutěže a bezpečnosti dodávek.	
e)	Je problém rozšířen v celé EU, nebo je omezen na několik málo členských států?
Problémy uvedené v předchozích pododdílech se týkají všech členských států a jsou rozšířené v celé EU. Všechny členské státy potřebují své energetické systémy dále dekarbonizovat a přispívat k dosažení klimatické neutrality do roku 2050, přičemž budou těžit z vyšší úrovně integrace trhu, hospodářské soutěže a bezpečnosti dodávek.	
f)	Jsou členské státy při dosahování cílů plánovaného opatření přetíženy?
Opatření na úrovni členských států by sama o sobě k dosažení cílů navrhované iniciativy nestačila.	

⁵ https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-in-brief_cs

Koordinovaný přístup na úrovni EU k přeshraničnímu plánování infrastruktury a identifikaci prioritních infrastrukturních projektů na základě regionální spolupráce pomůže zvýšit efektivitu.
g) Jak se názory / upřednostňovaný postup vnitrostátních, regionálních a místních orgánů v rámci EU liší?
Vnitrostátní, regionální a místní orgány opatření na úrovni EU v průběhu konzultace se zúčastněnými stranami podpořily.
2.4 Lze na základě odpovědi na níže uvedené otázky cílů navrhovaného opatření dosáhnout lépe na úrovni Unie z důvodu rozsahu nebo účinku tohoto opatření (přidaná hodnota EU)?
Působení na úrovni EU přináší ve srovnání s vnitrostátními politikami jasnou přidanou hodnotu, jak názorně ukazuje stávající nařízení TEN-E a dosavadní přínosy. Účinné propojení sítí členských států a odstraňování úzkých míst zlepšilo integraci trhu mezi členskými státy a konkurenceschopnost, což se odráží v pokroku při plnění cílů propojení a sbližování cen energie v celé EU.
a) Má opatření na úrovni EU jednoznačné přínosy?
Nařízení TEN-E zavedlo nový přístup k přeshraničnímu plánování energetické infrastruktury. Sdružuje zúčastněné strany v regionálních skupinách za účelem určení projektů společného zájmu přispívajících k rozvoji prioritních koridorů energetické infrastruktury a tematických oblastí a s cílem pomoci při jejich realizaci. Kromě účinného a nákladově efektivního přístupu k plánování infrastruktury nařízení zlepšilo také povolovací postupy. Vyžaduje, aby členské státy u projektů společného zájmu zajistily zjednodušený postup udělování povolení, kdy rozhodnutí o povolení je vydáno ve lhůtě 3½ roku. Mají získat status nejvyšší vnitrostátní priority a být zahrnuty do vnitrostátních plánů rozvoje sítí. Nařízení rovněž stanoví regulační pomoc, pravidla a pokyny pro přeshraniční přidělování nákladů a pobídek souvisejících s rizikem a zajišťuje přístup k možnostem financování z Nástroje pro propojení Evropy. Nařízení TEN-E od svého přijetí v roce 2013 umožnilo zrealizovat více než 40 klíčových projektů energetické infrastruktury a očekává se, že dalších 75 projektů bude realizováno do roku 2022. Finanční podpora poskytnutá v rámci Nástroje pro propojení Evropy v celkové výši 4,7 miliardy EUR umožnila provádění 95 projektů společného zájmu. Od roku 2014 poskytl Nástroj pro propojení Evropy financování pro 149 akcí, z nichž 114 (519 milionů EUR) jsou studie a 35 (4,2 miliardy EUR) práce. Z celkového rozpočtu 4,7 miliardy EUR bylo 1,5 miliardy EUR přiděleno na plynárenské projekty a 2,8 miliardy EUR na projekty v oblasti elektřiny. Doposud obdržela finanční podporu Nástroje pro propojení Evropy na studie nebo práce přibližně jedna pětina všech projektů společného zájmu. Mezi zúčastněnými stranami panuje všeobecná shoda o evropské přidané hodnotě nařízení, již je dosaženo prostřednictvím regionální spolupráce, přístupu k financování, lepších informací a transparentnosti a zlepšených procesů plánování a povolování.
b) Existují úspory z rozsahu? Lze cílů dosáhnout efektivněji na úrovni EU (větší přínosy na jednotkové náklady)? Zlepší se fungování vnitřního trhu?
Hodnocení stávajícího nařízení TEN-E ukazuje, že účinně přispělo k propojení sítí členských států a k odstranění úzkých míst. Zlepšila se integrace trhu mezi členskými státy a konkurenceschopnost, což se odráží v pokroku směrem k cílům propojení energetických soustav a sbližování cen energie v celé EU. Provádění projektů společného zájmu v oblasti elektřiny pomůže většině členských států dosáhnout cíle 10% propojení do roku 2020. V důsledku toho je trh s energií v EU integrovanější a

konkurenceschopnější než v roce 2013. Dané projekty také umožňují integraci elektřiny z obnovitelných zdrojů a přeshraniční energetické burzy, čímž se snižuje potřeba omezení. Prostřednictvím projektů společného zájmu se významně zlepšila bezpečnost dodávek energie, která je jedním z hlavních určujících faktorů současného nařízení TEN-E. Evropa by měla do začátku 20. let 21. století, kdy již budou v provozu v současnosti realizované projekty společného zájmu v plynárenské oblasti, dosáhnout vytvoření dobře propojené plynárenské soustavy odolné vůči otřesům a všechny členské státy budou mít přístup k nejméně třem zdrojům plynu nebo k celosvětovému trhu zkapalněného zemního plynu (LNG), což je klíčový prvek ke zlepšení energetické bezpečnosti Unie prostřednictvím diverzifikace zdrojů plynu.
c) Jaké jsou přínosy nahrazení různých vnitrostátních politik a pravidel jednotnějším politickým přístupem?
V návaznosti na stávající nařízení TEN-E se navrhovaná opatření zaměřují na koordinovanější přístup k přeshraničnímu plánování infrastruktury, urychlené provádění projektů a soudržnější regulační přístup k projektům společného zájmu. To umožní účinnější přístup k rozvoji projektů přeshraniční infrastruktury a včasější provádění těchto projektů.
d) Převáží přínosy opatření na úrovni EU nad ztrátou pravomocí členských států a místních a regionálních orgánů (nad rámec nákladů a přínosů opatření na vnitrostátní, regionální a místní úrovni)?
Urychlení realizace projektů energetické infrastruktury, které umožní dosažení cílů klimatické neutrality Zelené dohody pro Evropu, jakož i integraci trhu, konkurenceschopnost a bezpečnost dodávek při minimálních nákladech pro spotřebitele a podniky, je přední prioritou všech členských států. Opatření na úrovni EU proto umožní podpořit všechny členské státy přispívající k dosažení hlavních cílů politiky v oblasti energetiky a klimatu.
e) Zlepší se právní jasnost pro subjekty, které musí právní předpisy uplatňovat?
Navrhovaná revize stávajícího rámce TEN-E zajistí lepší právní srozumitelnost pro předkladatele projektů a vnitrostátní orgány. Budou například vyjasněna ustanovení o regulačním přístupu k projektům společného zájmu.
3. Proporcionalita: jak by měla EU jednat
3.1 Obsahuje důvodová zpráva (a případně posouzení dopadů) připojená k návrhu Komise náležité zdůvodnění proporcionality návrhu a výkaz umožňující posoudit soulad návrhu se zásadou proporcionality?
Takové zdůvodnění obsahuje jak důvodová zpráva, tak posouzení dopadů připojené k návrhu Komise. Iniciativa je v souladu se zásadou proporcionality. Spadá do působnosti opatření v oblasti transevropských energetických sítí ve smyslu článku 170 Smlouvy o fungování Evropské unie. Intervenční opatření v rámci politiky je úměrné rozsahu a povaze definovaných problémů a dosažení stanovených cílů. Návrh nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení obecného cíle, který je sledován za účelem usnadnění včasného rozvoje dostatečných energetických infrastruktur v celé Unii a v jejím sousedství se záměrem umožnit plnění cílů Unie v oblasti energetiky a klimatu v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu, zejména pokud jde o cíle pro roky 2030/2050, včetně cíle klimatické neutrality a také integrace trhu, konkurenceschopnosti a bezpečnosti dodávek.

Komise na základě výsledků hodnocení posoudila několik možností politiky, které patří do čtyř oblastí dopadu stávajícího rámce TEN-E, jako je oblast působnosti, správa a plánování infrastruktury, povolování a účast veřejnosti a regulační přístup. Posouzení a srovnání jednotlivých možností (viz zejména oddíly 7 a 8 doprovodného posouzení dopadů) ukazuje, že k dosažení stanovených cílů není žádná z jednotlivých možností sama o sobě postačující. Určení souboru možností politiky, které jsou k dosažení konkrétních cílů nejvhodnější, vychází z hodnocení zahrnujícího zásadu proporcionality.
3.2 Představuje na základě odpovědí na níže uvedené otázky a informací, které jsou dostupné v posouzení dopadů, důvodové zprávě či jiných zdrojích, navrhované opatření vhodný způsob dosažení zamýšlených cílů?
Navrhované opatření zahrnuje dílčí opatření, která jsou vhodná k dosažení zamýšlených cílů iniciativy. Tato opatření jsou přiměřená a nepřesahují meze toho, co je nezbytné. Bez činnosti EU by členské státy nebyly schopny dané cíle uspokojivě naplnit. Dodatečné náklady jsou velmi nízké a uvedená činnost zahrnuje opatření ke snížení přímých nákladů.
a) Je iniciativa omezena na aspekty, jichž nemohou členské státy dosáhnout uspokojivě samy a jimiž se může lépe zabývat Unie?
Při neexistenci opatření na úrovni EU by členské státy nebyly schopny určit odpovídající přeshraniční projekty infrastruktury nezbytné k dosažení cílů v oblasti klimatu a energetické politiky na základě integrovaného přeshraničního plánování infrastruktury. Navrhovaná opatření jsou omezena na ty aspekty, jichž členské státy nejsou samy schopny uspokojivě dosáhnout.
b) Je forma opatření Unie (volba nástroje) odůvodněná, co nejjednodušší a soudržná s uspokojivým dosažením sledovaných cílů a zajištěním souladu s těmito cíli (např. volba mezi nařízením, (rámcovou) směrnicí, doporučením nebo jinými způsoby úpravy, jako je společná tvorba právních předpisů)?
Iniciativa navrhuje revizi stávajícího nařízení TEN-E, a tedy zachování výběru nástroje, u kterého se prokázalo, že funguje dobře k dosažení sledovaných cílů v souladu s daným regulačním postupem (společná tvorba právních předpisů), jak je stanoveno v článku 172 SFEU.
c) Ponechává opatření Unie co největší prostor pro rozhodování na vnitrostátní úrovni při současném uspokojivém dosažení stanovených cílů? (Je například možné omezit evropské opatření na minimální pravidla nebo využít mírnější politický nástroj či přístup?)
Článek 171 SFEU stanoví, že Unie vymezí hlavní směry týkající se cílů, priorit a hlavních rysů opatření, která se předpokládají v oblasti transevropských sítí, a že tyto hlavní směry určí projekty společného zájmu. Navrhovaná opatření vycházejí z těchto ustanovení a stanoví rámec na úrovni EU, který je nezbytný pro dosažení cílů zakotvených ve SFEU.
d) Vytváří iniciativa finanční nebo správní náklady pro Unii, vlády členských států, regionální nebo místní orgány, hospodářské subjekty či občany? Jsou tyto náklady úměrné cílům, jichž má být dosaženo?
Navrhovaná opatření představují především zlepšení stávajícího rámce TEN-E. Hodnocení ukázalo, že stávající nařízení fungovalo dobře. Během konzultace se zúčastněnými stranami většina z dotčených stran souhlasila s tím, že nařízení je nákladově efektivní a přínosy, které zajišťuje, jsou vyšší než náklady. Iniciativa vytváří omezenou dodatečnou finanční a administrativní zátěž pro předkladatele

projektů a Komisi a také agenturu ACER. Navrhovaná zjednodušující opatření přinesou přímé výhody snížením stávajících opakujících se přímých nákladů souvisejících s administrativní zátěží v důsledku snížené povinnosti monitorování a podávání zpráv.

e) Byla – při respektování práva Unie – vzata v úvahu zvláštní situace v jednotlivých členských státech?

V jednotlivých členských státech nebyly zjištěny žádné zvláštní okolnosti.